

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2023/162 НА СЪВЕТА
от 23 януари 2023 година
относно мисия на Европейския съюз в Армения (EUMA)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 42, параграф 4 и член 43, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 6 октомври 2022 г. по случай проведената в Прага среща на Европейската политическа общност Република Армения и Република Азербайджан потвърдиха ангажираността си с Устава на Организацията на обединените нации и с декларацията, договорена в Алма-Ата на 21 декември 1991 г., в която двете държави взаимно признават своята териториална цялост и суверенитет.
- (2) С писмо, получено от върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“), министърът на външните работи на Република Армения покани Съюза да разположи гражданска мисия в Армения по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО).
- (3) На 19 януари 2023 г. Съветът одобри концепция за управление на кризи за евентуална гражданска мисия по линия на ОПСО в Армения. Поради това тази мисия следва да бъде създадена.
- (4) Комитетът по политика и сигурност (КПС) следва да упражнява, под ръководството на Съвета и на върховния представител, политически контрол върху мисията по линия на ОПСО в Армения, да ѝ осигурява стратегическо ръководство и да взема необходимите решения в съответствие с член 38, трета алинея от Договора за Европейския съюз (ДЕС).
- (5) Необходимо е да се договорят и сключат международни споразумения относно статута на ръководените от Съюза части и персонал и относно участието на трети държави в мисията.
- (6) Мисията ще се провежда в обстановка, която може да се влоши и да възпрепятства постигането на целите на външната дейност на Съюза, установени в член 21 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мисия

1. Съюзът създава гражданска мисия на Европейския съюз в Армения (EUMA) по линия на ОПСО.
2. EUMA е част от приноса на Съюза, в качеството му на безпристрастен и надежден участник, за създаването на безопасна и стабилна среда в засегнатите от конфликти райони в Армения, в която подобряването на сигурността на хората и нормализирането на отношенията между Армения и Азербайджан на място ще позволят по-нататъшен напредък към постигането на евентуално мирно споразумение.

Член 2

Мандат

1. Стратегическата цел на EUMA е да допринесе за намаляване на броя на инцидентите в засегнатите от конфликти и граничните райони в Армения, да намали равнището на рисковете за населението, живеещо в тези райони, и по този начин да допринесе за нормализирането на отношенията между Армения и Азербайджан на място.

2. За тази цел мисията допринася за изграждането на доверие между Армения и Азербайджан по начини, които поддържат доверието мисията като безпристрастен участник, посредством:

- а) наблюдение чрез рутинно патрулиране и докладване относно ситуацията на място и всички свързани с конфликти инциденти, за да се гарантира подробна осведоменост за положението със сигурността;
- б) допринасяне за сигурността на хората в засегнатите от конфликти райони, наред с другото чрез събиране на информация чрез *ad hoc* патрулиране и докладване за ситуации, при които, поради преки или косвени последици от конфликта, са застрашени животът и основните права на човека;
- в) въз основа на дейностите си по букви а) и б) и чрез постоянното си и видимо присъствие на място, допринасяне за изграждането на доверие между населението на Армения и Азербайджан и, когато е възможно, между органите на тези държави, в подкрепа на мира и стабилността в региона.

3. Международното хуманитарно право, правата на човека и принципът на равенство между половете, защитата на цивилното население и програмите съгласно Резолюция 1325 (2000) на Съвета за сигурност на ООН за жените, мира и сигурността, Резолюция 2250 (2015) на Съвета за сигурност на ООН относно младежта, мира и сигурността и Резолюция 1612 (2005) на Съвета за сигурност на ООН относно децата и въоръжените конфликти се интегрират изцяло и проактивно се включват в стратегическото и оперативното планиране, дейности и докладване на мисията.

Член 3

Командна верига и структура

1. Като операция за управление на кризи мисията притежава единна командна верига.
2. Щабът на мисията е в Армения.
3. Структурата на мисията е в съответствие с документите за планиране на мисията.

Член 4

Командващ гражданските операции

1. Управляващият директор на Способностите за планиране и провеждане на граждански операции (СРСС) е командващ гражданските операции на мисията. СРСС е на разположение на командващия гражданските операции с оглед на планирането и провеждането на мисията.
2. Командващият гражданските операции осъществява командването и контрола на мисията на стратегическо равнище под политическия контрол и стратегическото ръководство на КПС и под общото ръководство на върховния представител .
3. Командващият гражданските операции осигурява правилното и ефективно изпълнение на решенията на Съвета и на КПС по отношение на провеждането на операциите, включително като дава необходимите указания на стратегическо равнище на ръководителя на мисията и като му предоставя съвети и техническа помощ.
4. Командващият гражданските операции се отчита пред Съвета чрез върховния представител.
5. Целият командирован персонал остава под пълното командване на националните органи на командированата държава в съответствие с националните правила или на съответната институция на Съюза, или съответно на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД). Тези органи прехвърлят оперативния контрол над своя персонал на командващия гражданските операции.
6. Командващият гражданските операции носи общата отговорност за осигуряване на доброто изпълнение на задължението на Съюза за полагане на дължима грижа.
7. Командващият гражданските операции, ръководителите на делегациите на ЕС в Армения и Азербайджан и специалният представител на Европейския съюз за Южен Кавказ и за кризата в Грузия (СПЕС) се консултират взаимно при необходимост.

Член 5

Ръководител на мисията

1. Ръководителят на мисията носи отговорност за мисията и осъществява нейното командване и контрол на равнище театър на операциите. Ръководителят на мисията е пряко подчинен на командващия гражданските операции и следва неговите инструкции.
2. Ръководителят на мисията представлява мисията в нейната зона на отговорност.
3. Ръководителят на мисията носи за мисията административна и логистична отговорност, включително по отношение на предоставените на разположение на мисията активи, ресурси и информация. Ръководителят на мисията може да делегира на членове на персонала на мисията управленски задачи, свързани с персонала и с финансови въпроси, които се осъществяват изцяло под негова отговорност.
4. Ръководителят на мисията отговаря за упражняването на дисциплинарен контрол над персонала на мисията. Дисциплинарите мерки по отношение на командирвания персонал се вземат от националните органи на командирващата държава в съответствие с националните правила, от съответната институция на Съюза или съответно от ЕСВД.
5. Ръководителят на мисията осигурява необходимата видимост на мисията.

Член 6

Персонал

1. Персоналът на мисията се състои основно от служители, командирвани от държавите членки, институциите на Съюза или от ЕСВД. Всяка държава членка, всяка институция на Съюза и ЕСВД поемат разходите, свързани с командирвания от тях персонал, включително пътните разходи до и от мястото на разполагането му, възнагражденията, медицинските осигуровки и надбавките, различни от приложимите дневни надбавки.
2. Държавата членка, институцията на Съюза или ЕСВД съответно носи отговорност за всякакви претенции, свързани с командирването, които са предявени от командирвани членове на персонала или се отнасят до тях, както и за предприемането на действия срещу такива служители.
3. Мисията може да наема международен и местен персонал на договорна основа, ако необходимите функции не могат да бъдат осигурени от персонала, командирван от държавите членки. По изключение, в надлежно обосновани случаи, когато не са налице квалифицирани кандидати от държавите членки, граждани на участващите трети държави могат да бъдат наемани на работа на договорна основа, по целесъобразност.
4. Условиата на работа и правата и задълженията на международния и местния персонал се определят в договорите между мисията и съответния служител.

Член 7

Статут на мисията и нейния персонал

Статутът на мисията и нейния персонал, включително, когато е приложимо, привилегиите, имунитетите и другите гаранции, необходими за изпълнението и безпрепятственото функциониране на мисията, се уреждат със споразумение, сключено съгласно член 37 от ДЕС и в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 8

Политически контрол и стратегическо ръководство

1. КПС осъществява политически контрол и стратегическо ръководство на мисията под ръководството на Съвета и на върховния представител. Съветът предоставя на КПС правомощия да взема необходимите за целта решения в съответствие с член 38, трета алинея от ДЕС. Това включва правомощията да назначава ръководител на мисията по предложение на върховния представител и да изменя оперативния план. Съветът запазва правомощията си във връзка с вземането на решения относно целите и прекратяването на мисията. Решенията на КПС относно назначаването на ръководителя на мисията се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. КПС редовно докладва на Съвета.
3. КПС получава редовно доклади от командващия гражданските операции и от ръководителя на мисията по въпроси от сферите им на отговорност в зависимост от необходимостта.

Член 9

Участие на трети държави

1. Без да се засяга независимостта на Съюза при вземането на решения и неговата единна институционална рамка, трети държави могат да бъдат поканени да предоставят принос към мисията, при условие че поемат разходите за командированя от тях персонал, включително възнагражденията, застраховката срещу всякакви рискове, дневните надбавки и пътните разходи до и от Армения, както и че участват в покриването на текущите разходи на мисията, когато е уместно.
2. Третите държави, които предоставят принос към мисията, имат същите права и задължения по отношение на ежедневно управление на мисията, както държавите членки.
3. Съветът оправомощава КПС да взема съответните решения за приемане на предложения принос и за създаване на Комитет на участващите държави.
4. Подробните правила за участието на трети държави са предмет на споразумения, сключени в съответствие с член 37 от ДЕС, а при необходимост и на допълнителни технически договорености. Когато Съюзът и трета държава сключват или са сключили споразумение, установяващо рамка за участието на тази трета държава в операции на Съюза за управление на кризи, разпоредбите на посоченото споразумение се прилагат в контекста на мисията.

Член 10

Сигурност

1. Командващият гражданските операции ръководи планирането на мерките за сигурност от страна на ръководителя на мисията и гарантира тяхното добро и ефективно изпълнение от мисията съгласно член 4.
2. Ръководителят на мисията отговаря за сигурността на мисията и осигурява спазването на минималните изисквания за сигурност, приложими към мисията, в съответствие с политиката на Съюза относно сигурността на персонала, разположен извън Съюза за оперативни нужди съгласно дял V от ДЕС и свързаните с него правни инструменти.
3. Ръководителят на мисията се подпомага от служител по сигурността на мисията, който му докладва за действията си и същевременно поддържа тесни служебни отношения с ЕСВД.
4. Преди да поеме служебните си задължения, персоналет на мисията преминава задължително обучение по сигурност в съответствие с оперативния план. Той преминава и редовни опреснителни обучения на място, организирани от служителя по сигурността на мисията.

5. Ръководителят на мисията осигурява защитата на класифицираната информация на ЕС в съответствие с Решение 2013/488/ЕС на Съвета ⁽¹⁾.

Член 11

Капацитет за оперативно дежурство

Капацитетът за оперативно дежурство се активира за мисията.

Член 12

Правни договорености

Мисията разполага с правоспособност да закупува услуги и оборудване, да сключва договори и административни договорености, да наема персонал, да разполага с банкови сметки, да придобива активи, да се разпорежда с тях и да погасява задълженията си, както и да бъде страна в съдебни производства, в зависимост от необходимото за изпълнението на настоящото решение.

Член 13

Финансови договорености

1. Референтната сума, предназначена за покриване на свързаните с мисията разходи за период от четири месеца от влизането в сила на настоящото решение, е в размер на 8 103 590,82 EUR. Решението за размера на референтната сума за следващите периоди се взема от Съвета.
2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с процедурите и правилата, приложими за общия бюджет на Съюза. Участието на физически и юридически лица при възлагането на договори за обществена поръчка от страна на мисията е отворено без ограничения. Освен това за стоките, закупени от мисията, не се прилага правилото за произход. При условие че получи одобрението на Комисията, мисията може да сключва технически договорености с държавите членки, с приемащата държава, с участващите трети държави и с други международни участници за предоставяне на оборудване, услуги и помещения на мисията.
3. Мисията отговаря за изпълнението на своя бюджет. За тази цел мисията подписва споразумение с Комисията. Финансовите договорености са съобразени с командната верига, предвидена в членове 3, 4 и 5, както и с оперативните изисквания за мисията.
4. Мисията прави пълен отчет пред Комисията, която осъществява надзор над финансовите дейности, предприети в рамките на споразумението помежду им.
5. Свързаните с мисията разходи са допустими от датата на приемане на настоящото решение.

Член 14

Механизъм за изграждане на доверие

1. Мисията разполага с механизъм за изграждане на доверие с цел набелязване и изпълнение на проекти в подкрепа на задачата ѝ съгласно член 2, параграф 2, буква в).
2. Когато е целесъобразно тази проектна група оказва съдействие и предоставя консултации по проекти, изпълнявани от държави членки и трети държави, за които те носят отговорност, в области, свързани с мисията, и в подкрепа на нейните цели.

⁽¹⁾ Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 година относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

3. Мисията има право да използва финансови вноски от държавите членки или от трети държави за изпълнение на проекти, определени като допълващи по последователен начин останалите действия по линия на мисията, ако проектът е:
 - а) предвиден във финансовия разчет относно настоящото решение; или
 - б) интегриран в хода на мандата посредством изменение на финансовия разчет по искане на ръководителя на мисията.
4. Мисията сключва с тези държави договореност, която обхваща по-конкретно специалните процедури за разглеждане на жалби от трети страни относно вреди, причинени в резултат на действие или бездействие от страна на мисията при използването на финансовите средства, предоставени от тези държави. При никакви обстоятелства участващите държави не могат да търсят отговорност от Съюза или от върховния представител за действие или бездействие от страна на мисията при използването на финансовите средства, предоставени от тези държави.
5. КПС постига съгласие по приемането на финансови вноски от трети държави за проектната група.

Член 15

Съгласуваност на действията на Съюза и координация

1. Върховният представител осигурява съгласуваността на изпълнението на настоящото решение с външната дейност на Съюза като цяло, включително с програмите на Съюза за подпомагане.
2. Без да се засяга командната верига, ръководителят на мисията действа в тясна координация с делегацията на Съюза в Армения и със СПЕС, за да осигури съгласуваност на действията на Съюза в Армения; по-специално ръководителят на мисията получава политически насоки от ръководителя на делегацията на Съюза в Армения относно отношенията с властите на Армения и от СПЕС във връзка с отношенията между Армения и Азербайджан.
3. Освен това, без да се засяга командната верига, ръководителят на мисията информира ръководителя на делегацията в Азербайджан за дейностите на мисията и се консултира с него по въпроси от значение за Азербайджан.
4. Когато е уместно, ръководителят на мисията координира своите действия с други международни участници.

Член 16

Оповестяване на информация

1. По целесъобразност и в съответствие с нуждите на мисията върховният представител е оправомощен да предоставя на трети държави, асоциирани към настоящото решение, класифицирана информация на ЕС до ниво CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL, изготвена за целите на мисията, в съответствие с Решение 2013/488/ЕС.
2. В случай на конкретна и неотложна оперативна нужда върховният представител е оправомощен също така да предоставя на приемащата държава класифицирана информация на ЕС до ниво RESTREINT UE/EU RESTRICTED, изготвена за целите на мисията, в съответствие с Решение 2013/488/ЕС. За тази цел се изготвят договорености между върховния представител и компетентните органи на приемащата държава.
3. Върховният представител е оправомощен да предоставя на трети държави, асоциирани към настоящото решение, неклассифицирани документи на ЕС, свързани с разискванията на Съвета относно мисията, към които се прилага задължението за служебна тайна съгласно член 6, параграф 1 от Процедурния правилник на Съвета ⁽²⁾.

⁽²⁾ Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (ОВ L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

4. Върховният представител може да делегира посочените в параграфи 1—3 правомощия, както и правомощието за сключване на посочените в параграф 2 договорености, на лица под негово ръководство, на командващия гражданските операции и на ръководителя на мисията в съответствие с раздел VII от приложение VI към Решение 2013/488/ЕС.

Член 17

Начало на дейността на мисията

1. Началото на дейността на мисията се поставя с решение на Съвета от датата, препоръчана от командващия гражданските операции на мисията, след като бъде постигната първоначална оперативна готовност.
2. Основният екип на мисията извършва необходимата подготовка, за да може мисията да постигне първоначалната си оперативна готовност.

Член 18

Влизане в сила и срок на действие

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Прилага се за срок от две години, считано от началото на дейността на мисията.
3. КПС извършва стратегическа оценка на мисията и нейния мандат една година след началото ѝ. Достатъчно време преди изтичането на срока на действие на настоящото решение се извършва стратегически преглед на мисията.

Съставено в Брюксел на 23 януари 2023 година.

За Съвета
Председател
J. BORRELL FONTELLES
